

Izbaja dvakrat na teden, in sicer v torek in soboto ob 4 uri popoldne.

Stane na leto 4, 10

1/2 leta . . . „ 5—
1/4 „ . . . „ 2-50

Posamične številke stanje . . . 8 vin.

Na naročila brez doposlano naročnine se ne oziramo.

SOČA

Telefon št. 83.

„Vse za narod, svobodo in napredek! — Dr. K. Lavrič.“

Uredništvo
se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v Gorici v I. nadstr. na desno.

Upravništvo
se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v I. nadstr. na levo v Goriski Tiskarni.

Naročnino in oglase je plačati loco Gorica.

Oglasi in poslanice se računijo po Petit-vrstah, če tiskano 1-krat 16 vin., 2-krat 14 vin., 3-krat 12 vin. vsaka vrsta. Večkrat po pogodbi. Večje črke po prostoru. Reklame in spisi v uredniškem delu 30 vin. vrsta. — Za obliko in vsebino oglasov odklanjamo vsako odgovornost.

Goriški deželni zbor.

»Südslavische Rundschau« prinaša iz Gorice dopis, iz katerega posnemamo to-le:

»Mali deželni parlament je kazal po lani izvršenih volitvah sicer precejšnje veselje za delo, ali kmalu je zapadel letargiji. Obžalovati je, da se novi deželni glavar monsignor Faidutti ni izkazal zmožnega, da bi konsolidiral razmere v deželni zboru, čeprav bi se mu bilo to brez težko posrečilo — ako bi bil imel vodja italijanske ljudske stranke, ki je prišel do največjega častnega mesta v avtonomni deželni upravi samo vsled izredno lojalnega in umerjenega postopanja slovenskega narodnega kluba, ki je najmočnejša organizacija v deželni zboru, pogum, da bi se malo manj bal šovinističnih rekel svojih liberalnih nasprotnikov. Ako bi bil ostal dosleden Faidutti, katerega ni bilo sram poslužiti se za mandate svoje stranke slovenskih manjšin v takozvanih italijanskih okrajih, bi razpolagal goriški deželni zbor z močno večino, ki bi bila lahko storila že marsikaj koristnega na polju tako zanemarjene deželne uprave. Ali deželni glavar je podlegel sugestiji svojih nacionalnoliberalnih nasprotnikov in hlepi po tem, da bi zopet oživil lepe čase svojega prednika Pajerja, v katerih so upravljali Goriško kot italijansko deželo, dasi je njena večina slovenska ne le po številu, ampak tudi po posesti in davčni moči.

Slovenski narodni poslanci so bili od vsega začetka pripravljene za pošten kompromisni program in so kazali povsodi modro umerjenost, katera se jim je tuhtam štela celo v zlo. Ali navzlic temu je zakrivila italijanska ljudska stranka v enem najvažnejših deželnih vprašanj takorekoč prelom, odklenivši ureditev šolskega vprašanja v smislu pravične razdelitve šolskih bremen. Ta zahteva ni toliko nacionalna, marveč je gospodarska in pošteno misleči ljudje ne morejo odreči njene opravičenosti. Monsignor Faidutti pa se boji krika italijanskih šovinstov in odklanja, kakor se nam zdi, sploh vsako sporazumljenje glede tega vprašanja kakor je on tudi gledel drugih aktualnih zadev, na primer glede novega volilnega reda za Gorico intransigentni Italijan.

Povdarjati se mora, da smatra slovenska narodna stranka urejeno delovanje deželnega zbora za nemogoče toliko časa, dokler ne pride italijanska ljudska stranka do spoznanja, da je mogoče na Goriškem živeti samo tedaj, ako se postavimo na tla poštenega sporazuma med obema narodnostima v deželi in trehaje pripoznati, dane smejo Slovenci na Goriškem veljati več za deželane druge vrste.

Od izvestne strani se preti sedaj z italijanskim blokom, ki bi združil vse klerikalne in liberalne poslance na narodni podlagi v večino. Ali treba si je le predstaviti, da ta »blok« 15 poslancev bi imel proti sebi »manjšino« 14 Slovencev, pa se vidi smešnost take pretnje. Italijanski ljudski stranki ni svetoviti neplodnega poskusa za ta »blok«. Slovenci bi morali smatrati tak blok za provokacijo in kmalu bi bilo konec slave deželnega glavarja.

Mons. Faidutti naj si zapomni: Na Goriškem je mogoče dandanašnji delovati samo s Slovenci, brez njih ne gre, kakor ne gre proti njim. Uporaba tega temeljnega pravila je razvidna sama ob sebi.«

Nekaj številčk iz državnega proračuna.

(Dalje.)

Iz poročila finančnega ministerstva je razvidno, da dobi naša deželna blagajna za leto 1914/15 iz državnih realnih davkov kron 168.150.

Naša dežela plača teh davkov kron 1.040.000, in sicer:

zemljiškega davka K 380.000;
hišnorazrednega davka K 124.000;

hišnonajemniškega davka K 500.000;

za poslopja, prosta hišnega davka K 36.000.

Osebnega davka plača naša dežela K 814.900 in sicer pod točko: »osebni davek« 420.000 K, drugo je obrtni davek, tantjeme, itd.

Davkov, na katere sme dežela naložiti doklade, je K 1.434.900.

Iz alkoholnih pijač dobiva država, kakor smo že povedali zadnjič, znesek K 2.233.000. Primorje prispeva s K 73.800. — Kranjska, Koroška, Bukovina prispevajo manj, Dalmacija daje K 28.100, Tirolska s Predarelskim K 47.300. Torej daje Primorje izredno veliko!

Železnice.

Med novimi železnicami je v proračunu v državni upravi samo železnica iz Ronkovo doluke v Tržiču, dolga kakih 6 km. Troškov za to železnico je proračunjenih K 24420, inkaso K 22.100.

Železnica iz Tržiča v Cerwinjan in Belvedere ni več pasivna. Leta 1912. je imela dohodkov K 619.429 in izdatkov K 391.027, torej prebitka K 228.402. Od države je zajamčen prispevek K 223.204 za obresti 4% investiranega kapitala; država tako prvokrat ni plačala prispevka, in ostalo je tako še okoli 5000 K prebitka na novi račun. Za leto 1914/15 je proračunjenega prebitka K 232.700, ki namram svoti, zajamčeni od države K 222.100, izkazuje plus čistih K 10.600.

Vipavska železnica pa je potrebovala v letu 1912. državnega prispevka K 39.838, leta 1913. prispevka K 69.700, za leto 1914/15 je proračunjenega prispevka K 30.200.

Uprava državnih železnic kaže v proračunu skupnih dohodkov 910 milijonov, izdatkov 856 milijonov, torej prebitka K 54 milijonov. Tako je pričakovati, da se bodo državne železnice končno same vzdrževale.

Leta 1912. je bilo izdatkov za železnice za 45 milijonov več kot dohodkov.

Brzjav in telefon.

Za nove brzjavne in telefonične naprave v Primorju je v proračunu svota K 75.900. Koliko odpade od te svote na našo deželo, ni razvidno. Omrežje brzjava in telefona v naši deželi je nujno potrebno in živi so glasovi za to potrebo.

Za nove poštne urade tretjega razreda je v proračunu svota K 133.500. Za avtomobilne poštne zveze je bilo v letu 1913. proračunjenih podpor kron

1.000.000; v proračunu 1914/15 pa se nahaja v ta namen svota K 500.000.

»Pošta« da državi na leto dohodkov K 250.727.310, izdatkov je K 196.531.063; prebitka torej 54 milijonov.

(Pride še.)

Dirka okoli Goriškega Krasa.

Zanimanje za dirko okoli Krasa raste konstantno, kakor je to zadnja dirka zopet jasno dokazala. Prijavili so se prvovrstni dirkači, ki se ponašajo že z marsikatero zmago, občinstvo pa je prišlo v velikem številu, kljub skrajno neugodnemu vremenu, da si ogleda dirkače, tako k startu kakor tudi k cilju. Kakor vse kaže zguhiva dirka okoli Goriškega Krasa vedno bolj svoj čisto lokalni pomen in pridobiva vedno večji pomen za ves športni svet Avstrije. Da se pa to vrši, je predvsem zasługa dobrega vodstva dirke, osobito načelnika dirke stotnika viteza pl. Förster-Streffleurja, njegovega namestnika g. Rudolfa Drufovke in vseh ostalih članov vodstva. Kakor rečeno dirka je bila dobro aranžirana, čuti ni bilo prav nobenih pritožb in vse se je zvršilo v redu.

Pričetek dirke.

Start je bil določen na cesti iz Podgore v Ločnik. Dolgotrajen dež, ki je posebno v nedeljo dopoldne z neprijetno vsiljivostjo močil ceste, je prav neprijetno opominjal dirkače, da jih ne čaka prav nobena lahka naloga. Nekatere je ta opomin tudi preplašil in v gostilni pri mostu, kjer so se zbirali dirkači, se je pokazala nad marsikaterim imenom modra črta. V vsem je odstopilo oziroma ni prišlo k startu 13 dirkačev, tako da je končno tekmovalo le 39 kolesarjev. V gostilni pri Soškem mostu so se zbirali kolesarji pred startom. Ves čas je vladalo najživahnejše vrvenje. Kolesarji so se pri in odglaševali, vplačevali pristojbino, dobili svoje številke, vojaki pa so jim plombirali kolesa. Hitro je potekel čas in nakrat je kazal kazalec na uri, da se je treba pripraviti za start.

Odhod.

Na pričetku ceste iz Podgore v Ločnik so se postavili kolesarji v vrsto tako, kakor so se prijavili. V prvi vrsti so bili Salimbeni, Gregl, Rammer in Duschinsky. Ob 10 in eno minuto je dal voditelj znamenje in v počasnem tempu so se bližali dirkači beli črti, ki je zaznamovala začetni kraj dirke. Kakor hitro je prišel prvi dirkač čez črto, so začele delovati ure, dirkač pa se je pognal in skoraj so zginili vsi izpred oči gledalcev. Živahno so nekateri pozdravljali dirkače. »Gregl vozi dobro« in slično je odmevalo, dirkači pa so veselo odzdravljali in se spustili v tekmo. Start je vodil spretno predsednik »Gorice« g. Josip Kerševani.

Takoj za kolesarji so odšli avtomobili, da nadzorujejo tekmo in da priskočijo v slučaju potrebe na pomoč. S tem je bil za Gorico končan prvi del dirke. Ljudje so se vrnili v mesto, živahno razpravljajoči, kdo si priborj letos prvo darilo.

Dirka.

Čisto malo se je vreme zjasnilo in takoj so se oglašili vremenski preroki, da bo še krasno vreme in da se more še vse zjasniti. A le prekmalu so morali spoznati dirkači, da so bili tisti vremenski preroki

presneto slabo posrejeni, ker cel čas, od Ločnika pa do Proseka je močil dež neprestano že itak čez vso mero blatne ceste. Bila je težavna vožnja, posebno pa po skrajno slabih cestih iz Zagraja v Ronki. Skrajno neugodne razmere so seveda tudi vplivale na nekatere dirkače, v Moši je odstopil eden, v Zagraju drugi, večina pa je nadaljevala svojo pot nemoteno, na čelu Gregl, Luttenberger, Meschar in Duschinsky. Na cesti iz Proseka na Opčine pa je prenehal dež, vreme se je zjasnilo in cesta je bila dobra, da so mogli dirkači razviti vse svoje zmožnosti in polni meri, kar tudi niso pozabili storiti. Vnela se je zelo huda tekma, posebno iz Sežane v Štorje. V Opčinah je postalo slabo Šiško-viču in moral je iti na avtomobil. V hudem diru so prišli kolesarji nato v Senožeče, kjer je bila glavna kontrolna postaja. Prvi je prišel Gregl, naglo je oddal kolo, se podpisal in oddiral, v par sekundah je bil gotov. Takoj za njim so prišli drugi dirkači, nekateri so se poslužili okreplil, ki so bila pripravljena za kolesarje in nato dirkali naprej. Pet minut za Greglom je odšel avtomobil dirkega vodstva in došel Gregla šele pri Ajdovščini, tako hitro je vozil Gregl. Pri Razdrtem se je pa vtila na dirkače cela ploha in zopet je postal njih zvest spremljevalec dež. V Vipavi in Ajdovščini je čakalo dirkače vse polno ljudi. Na čelu vsem so vozili skoraj paralelno od tu naprej Gregl, Luttenberger in Meschar. V ostrem tempu so se bližali cilju in zopet se je zjasnilo in dež je prenehal.

Na cilju.

Na programih je bil napovedan prihod dirkačev ob 310 popoldne. Že veliko prej je pa so se nabirali ljudje na cilju, čeprav je bil dež prav neusmiljeno. Končno pa je tudi v Gorici prenehal dež in začelo se je jasno. Ob cesti proti Bajti se je nabralo vse polno ljudi, ki so tvorili dolg špalir do cilja in še naprej. Ob cilju sta bili napravljeni dve tribuni, da premla skrbno, se je videlo pozneje, ko se je ena podrla. Ob progi so imeli vojaki napeljan telefon, ki je od časa pa do časa poročal o stanju dirke. Ljudje so se živahno pogovarjali in ugibali kdo bo prvi. V tem pa že javi telefon, da so šli čez Selo prvi trije dirkači in sicer Gregl, Meschar in Luttenberger. Prešlo je še nekaj minut in pri Bajti se že prikažejo dirkači, eden poleg drugega. Nakrat pa požene Gregl, druga dva zastaneta in na cilju pride Gregl prvi, takoj za njim Luttenberger in sekundo pozneje Meschar. Četrti je bil Duschinsky. Gregl je vozil 5 ur 13' 38", Luttenberger 5 ur 13' 38 4", Meschar 5 ur 13' 39' 2" in Duschinsky 5 ur 14' 40' 8". Kljub skrajno neugodnemu vremenu so rabili le 10 minut več, ko lansko leto.

V daljših presledkih so nato sledili ostali in sicer: peti je bil Kittel Karl, šesti Kofler Adolf, sedmi Volpe Ivan (kot prvi iz Goriško-Gradišanske), osmi Fandler Ivan, deveti Vuga Rudolf, deseti Ogrin Franc (prvi Slovenec), enajsti Semolič Ivan, član »Danice«, dvanajsti Rammer Robert, trinajsti Mann Ivan, štirinajsti Eschelmüller Rudolf, petnajsti Mestrovich, šestnajsti Salimbeni, sedemnajsti Stern, osemnajsti Devetak, član društva »Vrtobja«, devetnajsti Rijavec iz Solkana, dvajseti Meiner in edenindvajseti Frauenwallner. Od 39 jih je torej prišlo na cilj 21. Prvo darilo je dobil torej Gregl, zadnje Slovenec Semolič. Poleg tega so dobili nekateri še poseb-

na darila in sicer Gregl, darilo nadporočnika Peyerl, darilo Rudolfa Drufove je dobil Volpe, kot najboljši dirkač Goriško-Gradišćanske. Vojaki Luttenberger, Duschinski, Koffler in Fiedler so dobili tudi posebna darila in sicer kot 4 drugi najboljši vojaški dirkači.

Vsi ostali pa so dobili srebrne svetinje, dasiravno niso prišli v določenem času (eno uro po zmagovalcu) na cilj, ali potrudili so se pošteno in zaslužili tudi v polni meri priznanje.

Po končani dirki se je vršila v Hilmteichu že odpovedana veselica »Gorice«, kjer je razdelil stotnik Förster-Streffleur po primernem nagovoru — darila zmagovalcem. S tem je bila oficijelno zaključena dirka in razvila se je živahna zabava, ki jo je na končal neusmiljeni dež.

Dirka je uspela popolnoma in upamo, da bo prihodnja dirka še popolnejša in zanimivejša.

Zmagovalec Gregl je dosegel že te zmage: L. 1908. mojstrstvo Hrvatske in Slavonije, l. 1910. mojstrstvo Ogrske. Za l. 1913. je bil priznan kot **najboljši dirkač Avstrije**. Isto leto je bil prvi pri dirki »Rund um die Gletscher« (okoli ledenikov) na Tirolskem. Proga je bila dolga 351 km. Isto leto je tudi zmagal pri dirki Dunaj - Brno - Dunaj (300 km). Pri dirki Dunaj - Gradec - Dunaj (400 km) je dosegel II. darilo. Letos je bil prvi pri armadnsko darilo. Letos se udeležil še teh dirk: »Rund um Wien« (okoli Dunaja) (190 km), ki bo 21. t. m., potem dirke Dunaj - Berlin (600 km), ki bo 26. t. m.; 26. julija pa dirke Gradec-Zagreb.

Luttenberger je še mlad dirkač a je vendar dosegel že lani lep uspeh in si priboril pri tekmi za mojsterstvo dunajskih kolesarjev II. darilo.

Priznan dirkač pa je Meschar Josip. L. 1913 je dobil mojsterstvo dunajskih kolesarjev in gorsko mojsterstvo Avstrije. Pri dirki Riederberg in gorski dirki Eschelberg je dobil drugo darilo. Pri dirki Dunaj-Brno-Dunaj je bil drugi, komaj par centimetrov za Greglom, pri dirki Dunaj-Semmering-Dunaj (170 km) je bil tretji, pri dirki Dunaj-Požun (57 km) pa prvi.

Rammer ki je odstopil od nedeljske tekme je bil že l. 1911 in 1912 mojster Avstrije, l. 1913 je bil II. in l. 1912 je bil v Stockholmu najboljši Avstrijec.

Iz teh podatkov se vidi, da so se dirke udeležili le prvovrstni dirkači in da ima dirka »Okoli Goriškega Krasa« tudi v resnici velik sportni pomen.

Albanija.

Vstaši naskočili Drač. — Wied z rodbino zbežal na italijansko ladjo. — **Poveljnik Wiedovih čet polkovnik Thompson padel v boju.** —

Vstašev ni bilo mogoče pregovoriti, da bi odnehal in se udali, marveč ostali so trdovratni in na vsak način se hočejo iznebiti kneza Wieda.

Brzojavna poročila o dogodkih v Draču in okolici se glasijo:

Napad na Drač.

Rim 15. Agenzia Stefani poroča: **Vstaši so napadli danes ob 4. zjutraj mesto na treh krajih. Ob 6. zjutraj je padel polkovnik Thompson. Mornarji bodo branili samo poslaništva in knezovo palačo.**

»Agenzia Stefani« poroča iz Drača ob 1.26 popoldne: **Boj se nadaljuje. Polkovnik Thompson, ki je šel danes zjutraj k prednjim stražam, je bil ustreljen.**

Obrambo mesta vodi sedaj knez Viljem.

Dunajska poročila iz Drača: **Knez ima na razpolago samo 800 Malisorov, nekaj orožnikov in par prostovoljcev. Ko so se proti jutru 15. t. m. okoli 4 navalili vstaši z dveh strani proti mestu, je nastala v Draču med prebivalstvom strahovita panika. Prebivalstvo je v obupu bežalo na vse strani in hitelo na vojne ladje, iskajoč tamkaj zavetišča. Boj je trajal do 6. zjutraj in je izgubilo v njem svoje življenje razven polkovnika Thompsona še več drugih nizozemskih častnikov. Ob 8. dopoldne so vstaši nato naskok obnovili in se z vso silo navalili na mesto. S pomočjo**

mitraljez in novih topov, ki so jih takoj spravili v dobre pozicije, se je Wiedovim četam posrečilo tekom 3 ur ustaviti boj. Vstaši so se nato v dveh velikanskih masah utaborili tik pred Dračem, očitno z namenom, da ponoči zopet obrove napad na mesto. Število vstašev se ceni na 7000. Kakor se poroča, so izgube na obeh straneh naravnost velikanske, vendar pa imajo vstaši še večje kakor čete kneza Viljema.

Vstaši že zavzeli Drač?

Rim 15. Zvečer so se razširile po mestu senzacionalne vesti. »Giornale d'Italia« prinaša iz Drača sledeče poročilo: Dogodki v Albaniji postajajo tragični. Vstaši so, kakor se kaže, že v posesti Drača. V boju, ki se je vršil na obeh straneh z divjo silovitostjo, je padlo na stotine ljudi. Konečno so mohamedanski vstaši na več točkah udrli v mesto, kjer se je pričelo nato med njimi in kneževimi četami pravo mesarsko klanje. Vlahne čete so bile povsod pobite, vstaši so že v posesti mesta in knez Viljem se je komaj rešil s svojo rodbino na italijansko križariko. Italijanske in avstrijske vojne ladje, ki so usidrane v luki, niso posegle v boj, in avstrijske in italijanske mornariške čete so se omejile le na obrambo kneževe palače in poslaništve.

Junaška smrt polkovnika Thompsona.

Rim 15. Polkovnik Thompson je postal žrtev strahopetnosti Malisorov. Hotel je takoj pričeti z energično ofenzivo na vsej črti, toda Malisori so mu odpovedali pokorščino in se niso hoteli gani iz dobro utrjenih okopov. Polkovnik Thompson je nato ves divji in razkačen zgrabil za svojo sabljo, skočil izza kopca in pozval vladne vojake, naj gredo za njim. A zaman. Par hipov pozneje ga je že zadela vstaška kroglja naravnost v čelo. Thompson se je zgrudil na mestu mrtev na tla.

Politični pregled.

Deželnozborske volitve v Istri. — Ožja volitev iz splošne kurije v I. in III. volilnem okraju se je vršila v nedeljo. V prvem volilnem okraju, piranskem, je izvoljen laški klerikalec Spadaro, dobil je 3730 glasov, laški liberalcec Benatti 3322. — V tretjem volilnem okraju, Pula, je izvoljen laški liberalcec Corenich z glasovi 1484; soc. demokrat Lirussi je dobil 1438 glasov. Spadaro je izvoljen s pomočjo Slovencev.

Nemški volilci v Pulju so glasovali skoro vsi za Corenicha, od strani mornarice je bila udeležba pri volitvi majhna. Socialni demokrat Tonec pa je bil na shodu v četrtek po nepotrebi razžalil hrvatske volilce — zato je zmagal laški liberalcec in ne soc. demokrat!

Ruski car in rumunski kralj sta se sešla v Konstanci. — Temu sestanku se opravičeno pripisuje velika važnost, ker je sklenjeno dobro prijateljstvo med Rusijo in Rumunijo. V napitnicah, ki sta jih govorila ruski car in rumunski kralj, se zrcali ozka vez med obema državama in ruski car je povdarjal, da se bodo vezi, ki ju medsebojno vežejo, še ožje sklenile v sled skupnih častnih spominov in v sled odkritosrčnega osebnega prijateljstva. Rusija je znala prav spretno v sedanjih kritičnih časih navezati nase za Balkan velevažno Rumunijo. Na Dunaju gledajo temno proti Rusiji in Balkanu.

Po sestanku v Konopištu. — Nemški cesar je bil v posetih pri našem prestolonasledniku v Konopištu na Češkem. Prestolonaslednik mu je razkazoval krasno svoje posestvo, nasade in drugo, zraven pa je tekel razgovor o važnih političnih in vojnih vprašanjih. Nemški cesar je imel s seboj tudi nemškega admirala Tirpitz, s katerim se je na dolgo razgovarjal naš prestolonaslednik. Nemški cesar namreč sili, da se ojači naše brodogradnje. Zato bomo gradili še nove dreadnoughte! Takoj ko je odšel nemški cesar, je bil pozvan k prestolonasledniku grof Berchtold; v avdijenci pri njem je bil tri ure.

Iz hrvaškega sabora. Milijon analfabetov na Hrvaškem. — V hrvaškem saboru je podal oddelni predstojnik dr. Tropsch to zanimivo sliko o stanju ljud-

skega šolstva in analfabetizma na Hrvaškem. — Mladina se ne posveča več učiteljskemu poklicu in še oni, ki postanejo učitelji skušajo pri prvi priliki priti drugam. Vsled premajhnega števila učiteljev je 14 šol čisto zaprtih, od 295 suplentov poučuje 155 ljudi brez vsake kvalifikacije. V 405 šolah je iz istega vzroka le poldnevni poduk. In pri teh razmerah absolvirata letos le 73 učiteljskihnikov. — V vsem je na Hrvaškem sedaj 1587 šol, učiteljev pa 2913. Ljudsko šolo bi moralo obiskovati 312.911 otrok, v resnici pa jih je obiskovalo le 216.086, 96.825 otrok je bilo torej brez pouka. Ponavljalne šole bi morale obiskovati 86.398 otrok, obiskovalo pa jih je le 50.015. Obiskovati bi torej moralo vse šole 399.309 — v resnici pa je bilo 125.126 otrok brez vsega pouka. Da bi mogli obiskovati tudi ti otroci šole, bi treba bilo, če štejemo na vsakih 100 otrok le enega učitelja 1250 novih učiteljev. Z ozirom na take razmere pač ni čudno, da je analfabetizem na Hrvaškem tako zelo velik. Od 2.194.669 prebivalcev Hrvaške, ki pridejo pri presoji stanja analfabetizma v poštev je bilo 1.008.057 oseb, ki niso znali niti pisati in niti brati. Da bi se zboljšale te žalostne razmere, je nujno potrebno, da se zviša število šol. Analfabeti tečaji ne zadostujejo, ker kaj je število 7.407 (kolikor ljudi je obiskovalo te tečaje) proti ogromni svoti 125.126. — Značilno je tudi to, da se tekom petih let 211 učiteljev in učiteljic odreklo svoji službi. Žalostno je to, da je bil sabor skoraj čisto prazen, ko je govoril in razlagal dr. Tropsch te žalostne številke. Upamo, da stori koalicija prve prepotrebne korake, da prenehajo te razmere enkrat za vselej.

Nizjeavstrijski deželni zbor je sprejel predlogo o izboljšanju učiteljskih plač. Odklonjen je bil predlog, naj se črta določilo, da se učiteljice ne smejo močiti.

Darovi.

Ker se niso mogli udeležiti sokolove veselice v Gorici so poslali: Josip Mercina 5 K, Stepančič Ivan, župan 2 K in Boštjan Pizzul 1 K. — Dr. Dinko Puc pa je daroval kot preplačilo 5 K. — Iskrena hvala!

Narodna šola na Blančah v Gorici je dobila od dobička veselice koles. društva »Danica« v Gorici znesek 41 K 37 vin. — Hvala lepa!

Sv. Križ. — Predpreteklo nedeljo po shodu v Sv. Križu se je nabralo za družbo Sv. Cirila in Metoda 7 kron. Srčna hvala gospici nabiralki: želimo obilo posnelcev!

Domače vesti.

Osebna vest. — C. kr. okrajni komisar dr. Fran Vodopivec je premeščen od c. kr. okrajnega glavarstva v Pulju v poljedelsko ministerstvo.

Gg. poverjenike »Slov. pol. društva« za goriški okraj, na katere smo se pismeno obrnili, da nam naznanijo udeležence za pol. šolo, uljudno ponovno prosimo, da nam nemudoma naznanijo imena udeležencev, da nam bo mogoče pravočasno ukreniti vse potrebno.

Na c. kr. moškem učiteljsku v Gorici vpisovanje za vstop v prvi letnik ne bo, kakor je bilo javljeno, v četrtek, dne 2. julija, ampak že v sredo dne 1. julija t. l., od 9. do 12. ure dopoldne. — Sprejemni izpiti pa se zvrše v četrtek, petek in soboto, dne 2., 3. in 4. julija t. l.

Kazenska razprava proti Rudolfu Konjedicu, ki je obtožen goljufije, katero bi bil zagrešil kot svoječasni predsednik bivše Mizarske zadruge v Solkanu, je pričela pred tukajšnjo okrožno sodnijo v petek, se nadaljevala v soboto in se nadaljuje danes. Sodni dvor: predsednik svetnik Sterlč, prisodniki svetnika Straussgill in pl. Fröhlichstal in okr. sodnik Leoncellis, zapisnikar Breljih. Branitelj Konjedicev je dr. Tuma. Državno pravdnništvo zastopa prvi državni pravdnik Jeglič. Izvedenca: Premrou in Kačič. Obtožnica pravi, da je zadruge, ustanovljena leta 1900., kmalu po svoji ustanovitvi imenovala za predsednika Rudolfa Konjedica, v katerega se je stavilo upanje, da bo pod njim zadruge

prospevala. Ali že leta 1902. je imela za drugo dolga K 170.255'67, leta 1904 K 239.135'87, leta 1905. K 331.910'81 in leta 1908. K 458.295'81. Konjedicu se očita, da je prikrival članom pravo stanje zadruge, da je sprejemal za člane ljudi nevede v stroki, da je sprejemal denar pa ga ni uknjižil, ponarejal pobotnice itd. Po obtožnici je govoril na dolgo Konjedic in odgovarjal na razna vprašanja. V soboto so bili zaslišani dr. Franko kot upravitelj konkurzne mase, dr. Treo, Delak, Schwarz, Bajec, Trost; danes je pozvanih še šest prič. Iz izjav raznih prič odmeva soglasna trditev o slabi upravi, o samovolji Konjedičevi in o njegovi trgovski nesposobnosti.

Gospoda župana Bombiča prijema trdo »La Libertà«, ki je glasilo »della Democrazia sociale del Friuli«. Tako rolni nad njim: Kje si bil, onorevole Bombič, ono nedeljo, ko je bilo treba varovati italijanski značaj mesta pred vstaškimi Sokoli? Ni ga bilo v Gorici. Tisti dan je pač kazalo Bombiču izginiti. In izginit je bil v Italijo. Bombič bi bil pač še rad župan; zato se v teh časih vendar ne sme le preveč izpostaviti, saj se je preveč izpostavil že tako v prvi seji novega mestnega sveta! — »La Libertà« pa se nato zgraža nad Bombičem, ker je tako lepo korakal pri procesiji Sv. R. T. s svečo v roki. Ta dan je bil v Gorici, ono nedeljo ne! No, Bombič bi bil pač še rad župan. Ta dan mu je kazalo priti in prišel je. — Prijemajo ga tudi radi podružnice »Lege nazionale« v Gorici; hočejo ga vreči s predsedniškega mesta podružnice; občni zbor bo v nedeljo 21. t. m. Pred dvema letoma so metali pri volitvah v arno listke z napisom »Falottenverein«, kar je bilo naperjeno proti Bombiču, ki je odbornik »Flottenvereina« v Gorici; letos ga hočejo kratkoma odstaviti. Odstavijo naj ga tudi od županstva, če so fantje za to!

Vedno več vojaštva v naši deželi. — Na jesen pride iz Ljubljane v Gorico 27. domobranski pešpolk, v Ljubljano pa pride domobranski topničarski polk št. 22. iz Gradca.

Gregl in Vipavska železnica. — Počasi pa gotovo piha Vipavski lukarnatija en čas proti Ajdovščini en čas proti Gorici. Kadar se bliža Ajdovščini ali Gorici, lukarnatija nečimerno piha, leti in ropota, kakor da bi bila to prva in najhitrejša železnica v deželi... tam sredi poti pa je ni spraviti z mesta. — Prvi med dirkači okrog Krasa je bil letos zopet Gregl. Tekel je s kolesom vse drugače kot Vipavska železnica. Le pogledite v poročilo o dirki, tam je naveden čas, v katerem je pretekel 140 km; kdor pozna Vipavsko železnico in njeno hitrost, bo hitro izračunal, da teče Gregl s svojim kolesom več kot dva krat tako hitro kakor naša Vipavska železnica!

Slovenske zastave se boje v Krmini nekateri znani irredentovski hujskači (ne bojijo se pa slovenskega denarja, katerega jim nosijo Brici!). Sedaj je veliko veselje med njimi, ker je politična oblast v Gradišču prepovedala slovenskim fantom iz Brd dohod na nabor v Krmini slovensko zastavo! Taka odredba pač ne upliva v zgodno na zvesto patriotično obmejno slovensko ljudstvo — je pa v veliko veselje irredentovcem! Ali je to Avstriji v korist?

Modern program nam nudi te dni »Central Bio«, ki stoji v zadnjem času vedno bolj v ospredju našega družabnega življenja. Danes se igra še »Zapatova tolpa« roparskošaljiva historija z Asto Nielsen v glavni vlogi. Potem pride na vrsto znamenito delo »Dom in tujina«, v petek pa »nastopi« zopet priljubljena igralka Henny Porten v igri »Eva«. Od 23. dalje klasično delo »Devica Orleanska« po znani Schillerjevi drami.

Listnica uredništva: G. poroč. v Gorici: Vaše poročilo o dogodku v Št. P. prihodnjic!

Književnost.

Engelbert Gangl: Moje obzorje. — Znani slovenski pesnik E. Gangl je izdal knjigo svojih poezij pod naslovom »Moje obzorje«. Tiskala je knjigo Učit. tiskarna v Ljubljani. Knjiga stane K 3, po pošti 20 vin. več. Priporočamo.

DOPISI.

Na progli med Dornbergom in Batujami se je udri tik pred Batujskim predorom hrib, ki je bil skozi in skozi preperel, na progjo Ajdovske železnice. Zgodilo se je to v ponedeljek zjutraj, tako da se je moral vlak, ki prilaja v Gorico ob 1. pop. ustaviti v Batujah. Nastala je zmesnjava pred potniki, posebno onimi, ki imajo zvezo z tržaškim vlakom v Prvačini. Slišalo se je razne pritožbe, da se je ljudi baje kar peš nagnalo k cilju, ki so ga imeli doseči. Tako n. pr. je neka ženska iz Dobrave morala peš nazaj domov (namenjena je bila v Istro) in ko se je hotela danes peljati z istim listkom, je morala zopet doplačati diferenco do Batuj, kar jo je tako razkačilo, da je v jeznem tonu protestirala proti krivičnosti železniškega erarja. V kompenzacijo je ugovarjala bridke solze, ki jih je potočila pri včerajšnji nesreči. Konduktor seveda je ni mogel uslišati. — Sesula se je na kraj nezgode ogromna plast hriba, ki je pokrivala skrivljene tračnice dosti metrov na debelo in približno 40 m na dolgo od včeraj zjutraj do danes in vkljub temu, da dela na licu mesta stotina delavcev, je vendar še toliko materijala ob progji, da se vzdržuje pomet le na ta način, da pelje iz Gorice vlak do Batujskega predora, kjer morajo potniki prestopiti v pripravljene Ajdovski vlak. Pogled je zvečer na kraj nezgode naravnost diven, ob progji namreč stojijo v majhni oddaljenosti delavci z gorečimi bakljami, katere se vidi daleč notri v tunel. Vmes se sliši poveljuječe glasove inženirja, železniških uradnikov, sprevodnikov in drugih nastavljenec, ki ženejo ljudi iz enega vlaka v drugega, sliši se vmes tudi kletvice in vzdihovanje žensk, ki vsako toliko časa cepnejo v kako mlakužo, ki se je nahajala na progji. — Imeli bi omeniti od strani potnikov par pritožeb, in sicer bi moral biti v prvi vrsti vlak, ki pripelje po dnevu v predor, dobro razsvetljen, ker ne zadostujejo baklje ob progji. V drugi vrsti pa so si želeli potniki vlaka v ponedeljek malo bolj treznega sprevodnika, ker mož z dvema zvezdama je pri preštevaju potnikov skoro vsakega posebej objel. Ko je nekdo opozoril drugega sprevodnika, da je njegov kolega opit, se je odrezal moško: apissel! — Plaz ob Dornbergu je prinesel na Vipavsko tudi »apissel« nemške nevarnosti! Upamo pa, da z nasutim materijalom ob progji izgine tudi ta.

V predoru Podbrdom se je zadnje dneve ob hudih nalivih zopet kazala velika narast vode pa vendar ne tako hudo kakor pred par meseci. Nad tirom pa je bilo vode na nekaterih krajih do 26 cm.

V Grgarju je ob zadnjih nalivih zopet enkrat pritekla vode iz raznih lukenj in povzročila veliko poplavo, vsled česar so bili prizadeti ljudje v nevarnosti: Ob velikih nalivih, ki trajajo dlje časa, se taki pojavi radi ponavljajo. Treba bi bilo ukreniti kaj izdatnega v varnost prebivalstva.

Dol nad Ajdovščino. — In zopet se je pričela sezona planinskih izletov! Turistična zadnja let je zelo napredovala, a Slovenci se vendarle premalo trgamo za naše lepe planine in druge zanimive kraje. Ptujci dohajajo v naše kraje, medtem ko zaman iščeš domačina.

Trnovska planota in njena prekrasna razgledišča; tu temni in bujni gozdovi, tam grozne ledene jame in izredna flora, so večinom še malo znane. Uže pred leti so bila popisana v vrlem »Planinskem Vestniku« tri najčarobnejša razgledišča v Trnovskem gozdu. — (Čaven-Kucelj, Zelenci rob in Golaki) — ki je po mnenju veččakov — »biser« avstrijskih državnih domen. — Dobro nadelane in zaznamovane poti po Ajdovski podružnici Sl. p. dr. pripeljejo še tako nežno nožico na kraj razočaranja; na kraj vsklikov: »Oh, ta naša slovenska zemlja, kako si lepa!« —

Da si potnik odpočije trudne ude in da si ogleda še zanimivo občino Dol-Otlica, preskrbel je g. Anton Bizjak, po domače »Stemč« z novo krčmo, kjer se toči izborna viño in pivo, ter servira s tečnimi jedili. — Tukaj se dobe sobe za prenočišča s povsem novo opravo. Cene solidne. Ta krčma je blizu »Predmeje« — t. j. izhodišče in razhodišče enakomerno oddaljenih razgledov v Trnovski planoti.

Društvo »Draga« iz Tevč priredi s sodelovanjem pevskega zbora iz Dobrave veselico na Uhanjah v nedeljo, dne 21.

junija t. l. s sledečim vspeedom: 1. »Slovenac i Hrvat«. 2. »Planinska roža«. 3. »Pred slovesom«. 4. »Kmet in fotograf«, komičen prizor. 5. »Želja Slovana«. 6. pleš. Vstopnina: Sedeži 80 vin., stojišča 30 vin. — Začetek točno ob 3. uri pop. — Pri veselici in plesu igra godba »Školj« iz Šmarj. — K obilni udeležbi uljudno vabi odbor.

V Rihemberku, na Vrhu priredijo fantje v nedeljo, dne 28. t. m. javni ples. Začetek ob 3 $\frac{1}{2}$ uri pop. Svira godba iz Lokavca.

Rubije. — Tombola vojaškega veteranskega društva je prenešana na dan 12. julija t. l.

Ženska podružnica Ciril-Methodove družbe v Pevmi priredi v nedeljo, dne 21. t. m. v Pevmi v prostorih gostilne Brezigar veselico z jako lepim vspeedom. — Začetek ob 4. uri pop. Prijatelje naše šolske družbe vabimo, da se udeleže veselice polnoštevilno in pripomorejo do dobrega uspeha.

Vspegred je ta-le:

1. P. Sattner: »Nazaj v planinski raj«. Poje dom. mešan zbor. 2. Godba. 3. E. Komel: »Pobratimija«. Poje dom. mešan zbor. 4. Godba. 5. Blaznica v I. nadstr., veseloigra v enem dejanju. — Po veselici prosta zabava in ples.

Gospodarske vesti.

Obrtna nadaljevalna šola v Ajdovščini je sklenila svoje četrto šolsko leto preteklo nedeljo dne 7. t. m. z običajno razstavo izdelkov obrtnih učencev. Iz poročila vodje šole g. Pavla Plesničar-ja posnemamo sledeče: Šola je imela dva razreda. V prvem je bilo 22, v drugem 12 učencev, skupno 34 učencev ob sklepu šol. leta. Pripomniti je, da se je, letos prvič sprejelo v šolo ženski obrtniški naraščaj in sicer je bilo v I. razredu 5 učenk. Po obrtu se dele učenci: 8 čevljarjev, 6 ključavničarjev, 3 krojači, 4 mizarji, 1 zidar in 7 trgovskih učencev. Zraven teh je prišteti še 5 šivilj. Najmlajši učenec je imel 15, najstarejši 23 let. Poleg vodje, ki je poučeval obrtno računstvo in knjigovodstvo, sta poučevala še g. Ivan Kavc obrtno računstvo in g. Milar Klemenčič risarske predmete. Obisk je bil precej reden. Približno je bilo skozi vse leto navzočih pri pouku 92 $\frac{5}{8}$ % vseh učencev. Vspiegred koncem leta zadovoljiv. S prav dobrim vspegom je končalo razred 9 učenec, s povoljnimi ozir. zadostnimi 17, 8 učenec pa bo moralo razred ponavljati. Obrtna nadaljevalna šola v Ajdovščini je obvezna šola za vse učence obrtnikov in trgovcev ajdovske in lokavške občine. Iz slednje občine pa je obiskoval le eden šolski pouk. Le železi je, da poklicani faktorji te slednje občine vse potrebno ukrenejo, da bodo pričeli učenci lokavških obrtnikov s prihodnjim šolskim letom redno obiskovati pouk na obrtni nadaljevalni šoli v Ajdovščini.

»Kreditna zadruga«. — Te dni bo pričelo razpošiljati načelstvo »Kreditne zadruge« v Ljubljani na vse hranilnice, posojilnice in druge denarne zavode prošnje za naklonitev kakega prispevka za sanacijo »Glavne posojilnice«. Načelstvo »Kreditne zadruge« prosi tem potom vsa p. n. ravnateljstva in načelstva teh zavodov, da vpoštevajo to prošnjo in po svoji moči priskočijo takorekoč v zadnjem trenutku »Kreditni zadrugi« na pomoč, ter čimprej in ugodno rešijo tozadevno prošnjo, ker mora zadruga pričeti dne 1. julija t. l. z izplačevanjem 30% kvote upnikom »Glavne posojilnice«.

Obenem se pa prosijo tudi one osebe, ki so direktno ali indirektno prizadete pri polomu »Glavne posojilnice«, da podpirajo to prošnjo »Kreditne zadruge« pri njim znanih denarnih zavodih.

Mednarodni trgovski kongres se bo vršil na Dunaju v času od 27. t. m. do 5. julija. S kongresom je združena izložba uzorcev raznega blaga. Trgovci, ki bi sodelovali na tem kongresu, naj se prijavijo na »Zentralbureau der Reichsorganisation der Kaufleute Oesterreichs, Dunaj III, Neulinggasse 28.

Veliki transporti zlata v Evropo. — Na poti iz Amerike v Evropo so veliki transporti zlata. Na parnikih »Kronprinz Viljem« in »Savoie« je naloženih za 11 $\frac{1}{2}$ milijona dolarjev zlata, ki je določen za francosko banko. Parnika »St. Paul« in

»Oceanic« pa nosita za 6 $\frac{1}{2}$ milijona dolarjev zlata za ostalo Evropo.

Svilodni trg v Gorici se otvori 22. t. m.

Na zadnjem živinskem trgu v Gorici je bilo 330 glav goveje živine, 1000 prešičev, 3 konji.

Gobe. — Tekom meseca maja je bilo v Gorici na trgu 45 kg gob; slabih od teh je bilo 3 kg. V tekočem mesecu je bilo do včeraj na trgu gob 95 kg, slabih ali strupenih med temi 13 kg.

Sokolski vestnik.

Sokolski zlet v Dornbergu! — Javni nastop in zlet III. okrožja »Goriške Sokolske Župe« se bo vršil 21. junija s sledečim vspeedom: 1. Sprevod Sokolov po vasi. 2. Nastop članov (ljublanske proste vaje). 3. Nastop članic (župne proste vaje). 4. Naraščaj (župne proste vaje). 5. Orodna telovadba članov. 6. Zaključna skupina članov, članic in naraščaja. 7. Pozdravni govor župnega staroste. Po končani telovadbi prosta zabava in ples. Začetek točno ob 4. uri popoldne. Telovadni in veselični prostor je v gradu »Prvaškega mlina«, kateri bo krasno okinčan in v paviljonih bo kar najboljšje preskrbljeno za okrepčila. Za Goričane krasen popoldanski zlet, ugodne železniške zveze, zato se nadejamo, da nas občinstvo v obilnem številu poseti. Na veselo in bratsko svidenje 21. junija v Dornbergu!

V zlet Goriške Sokolske Župe se vrši 5. julija 1914 v Štandrežu pri Gorici. Predpriprave so že v najlepšem tiru. Zlet se bo vršil na prostranem zemljišču tik Molarjeve gostilne. Sokoli in prijatelji Sokolstva, pripravljajte se na to manifestacijo Sokolske misli na Goriškem!

Kolesarska zveza.

Kolesarsko društvo »Danica« v Gorici naznanja izid svoje prireditve 7. junija t. l. Dohodkov K 1054'89, izdatkov K 972'15 čisti preostanek K 82'74. Preostanek se je izročil za šolske namene in sicer C. M. šoli na Blančah in Šolskemu Domu v Gorici. Zahvaljujemo se lovskemu bataljonu št. 20 iz Kormina, ki je poslal k sodelovanju dirke na cilj več moštva. Zahvaljujemo se nadalje slav. občinstvu za udeležbo, istotako bratskim kol. dr. z Gorjanskega, Solkana itd. Tvrčki F. Batjei, ki je brezplačno prepustila prostor za veselico, aviso-motor in avtomobil ob času dirke in za darovani gramofon prvega dirkačju. Odbor kol. dr. »Danica«.

Razne vesti.

Velik požar v Trstu. — Izbrulnil je v državnem telničnem zavodu velikanski požar. Ogenj je nastal v oddelku za destilacijo vegetabilnega olja. Na lice mesta so takoj prihiteli 4 parne brizgalne tržaške požarne brambe, mornarji s torpedovke št. 94 in gasilski oddelki telničnega zavoda. Požar je nastal v prvem nadstropju, kjer se je vnelo vegetabilno olje. Podnačelnik tržaške požarne brambe Terson je šel v goreče poslopje. Rušiti pa se je začelo nanj goreče tramovje in se je rešil z veliko nevarnostjo hudo opečen. Prepeljali so ga takoj precej ranjenega v bolnišnico. Škoda je zelo velika, ker so pokvarjeni mnogi stroji. Cenijo jo na pol milijona kron.

Velika nesreča pri zgradbi železniškega predora. Na železniški progji Brügg Dürlichen se je podsul neki železniški predor v času, ko so delali v njem delavci. Zasulo je veliko število delavcev, koliko, se pa dozda še ne ve. Dela v predoru so bila silno težka vsled mehkih tal. Ne ve

POZOR! Pfaffov šiv. stroj prekosi vse druge.

Pfaffov šiv. stroj je najbolj pripraven za vsako stroko šivanja tudi za umetno vezenje. Počuk za umetno vezenje se daja v trgovini!!

Pfaffov stroj teče na kroglicah in brez vsakega ropota - šuma!

V zalogi se tudi nahajajo šiv. stroji pripravni za domačo rabo in obrt, jamčeni (garantirani) za 5 let za K 76.—. Angleška dvokolesa Premier, Es—ka in Helios, dvokolesa Courir za ceno K 140.

Kdor je pameten, takoj mora vedeti kaj ima storiti ako potrebuje omenjene predmete. — Se priporoča

JOS. DEKLEVA in sin GORICA Via Municipio št. 1.

se, ali bo mogoče rešiti delavce še žive. Dosedaj so izkopali samo 1 mrtvega delavca.

Ponesrečenci v rudniku v Vremah. Dobili so le enega rudarja in je bil, kakor poročano, pokopan. Dognali so, da je Fran Šemrov iz Godoviča (pri Idriji). Poznali so ga po škornjih in po tem, ker so vedeli, pri kakšnem delu je bil zaposlen. Dobili so ga v blatu in seveda čisto v razpadu. Delo za reševanje napreduje počasi.

Nesreča pri ostrem streljanju na Notranjskem. — Pretekli petek se je pripetilo več nezdod pri ostrem streljanju okrog Št. Petra na Notranjskem. Eden topničarjev si je nogo zlomil, drugega so povozili, tretjega so ranili na glavi. Te dni odidejo vojaki zopet v svoje garnizije. Na poljih in gozdih so napravili vojaki mnogo škode.

Steckenpferd lilijno mlečnato milo

od tvrdke Bergmann & Co., Tetschen na Labi

ostane nedosegljivo prej in alej v svoji učinkovitosti proti pegam in je nezogibno potrebno za umno negovanje kože in lepote. To spričujejo priznana pisma, ki nam dohajajo vsak dan. Dobiva se po 80 vln. v lekarnah, mirodlinicah in trgovinah s parfumi.

Sidro-Syrup, Sarsaparilla

compos. Čistilo krvi. Steklenica K 3.60 in 7.50.

Sidro-Liniment. Capsel compos.

Nadomestilo za sidro-Pain-Expeller. Bolečine olajkuje mazilo za prehlajenje, reumatizem, trganje po udih, itd. Steklenica K —.80, 1.40, 2.—.

Sidro - žvepleno - mazilo.

Zelo olajkuje pri lišaju, solnem teku, itd. Lonček K 1.—.

Dobi se skoro v vsaki apoteki ali pa direktno

Dr. Richter-jevi apoteki »pri zlatem levu«, Praga I, Elizabethstrasse 5

Mlin

Posestniki, trgovci, obrtniki pozor!

Na Volčjdragi pri vdovi Terezi Pahor se proda popolnoma nov mlin s francoskimi kamni brez gonilne sile na prostovoljni dražbi dne 22. junija t. l. ob 8. uri zjutraj z vso mlinsko opravo. Vsklicna cena je 700 kron t. j. ena tretjina realne vrednosti. Pri sedajnem električnem podjetju v deželi se lahko z malenkostnimi stroški priredi izborna obrt. 175-1

Mihajlo Turk

priporoča svojo 160-10

BRIVNICO :: Gorica, :: na Kornu št. 6.

Odda se najboljšemu ponudniku

cirka 1500 kg desk

sledeče mere:

2 m dolge, 15 cm široke in 5 cm debelosti.

Natanjčneje se izve pri spedijski tvrdki

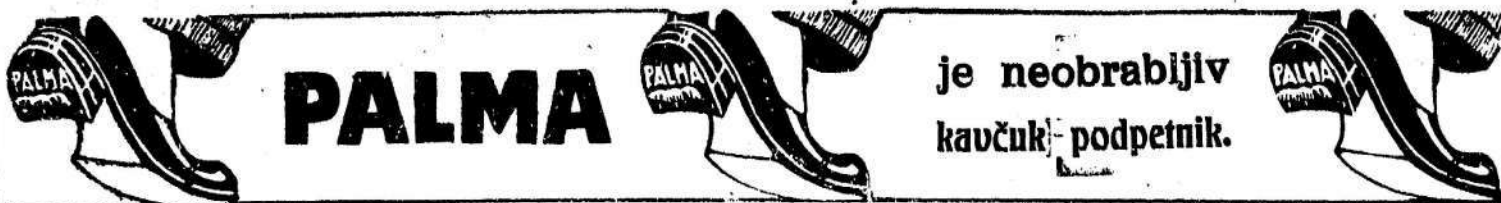
Graziano Obizzi, 172-1

Gorica — ulica Contavalle.

Naročajte se na

„Sočo“ in „Primorca“.

je neobrabiljiv
kavčuk podpetnik.

Nova špijonska afera. — Iz Krakova poročajo, da je preteklo nedeljo poročnik Friderik Rabel vzel 3000 K polkovega denarja in pobegnil. Preiskava je dosegla, da je Rabel špijoniral za Rusijo. V njegovi postelji so našli mnogo kompromitujočih reči. Neki železniški uradnik je povedal, da je videl Rabla v Osječinu.

Ruska vojna mornarica se je povečala za jeden dreadnought. Pred kratkim je bil spuščen v morje v Nikolajevu tretji dreadnought tipa »Imperatrice Jekaterina II.«

Kaj je statistika? — Proslavil se je znani dunajski mestni svetovalec Bielhlaček v seji 9. t. m. v mestnem svetu, rekoč o statistiki: »Statistika je popularna vlačuga, katere se vsakdo lahko posluži«.

Rivaliteta med Avstrijo in Italijo v Albaniji. — Iz Drača poročajo: Zunanja ministra avstrijski in italijanski povdarjata pred svojima parlamentoma, da delujeta v albanskih vprašanih skozi in skozi soglasno. Pri nas, ki natančno opazujemo vse dogodke, vzbujajo take trditve posmeh. Ko je postal knez Viljem mbret Albanije, sta se potrudili Avstrija in Italija v njegovi rezidenci urediti sistem vzajemnega utežja... Italija je izvolila tri ministre, ki nimajo ničesar upravljati izven mesta, in Avstrija tudi tri. Tajnik za korespondenco z Dunaja je m. je avstrijski konzul Buchberger, z Rimom stotnik Castoldi. Obe velevlasti pazita, da ne bi katera izmed njiju zadobila večje veljave v okolici mbreta. Tako ima knez italijanskega brivca in avstrijskega krojača, napolitanskega čevljarja in mizarja iz Brna. Žepnerute ima iz Linca, klosetni papir pa iz Turina. Nekega dne je prišlo z Dunaja darilo grofa L. Berchtolda: krasna ekvipaža z dvema lepima konjema. Čez teden dni na to je že došel v Drač avtomobil, darilo meinega grofa Di San Giuliano. Seveda ta dva gospoda nista pokrila stroškov za ta darila iz svojega žepa, marveč iz tajnih fondov za zunanjo politiko namenjenih. Soproga kneza Viljema Sofija je najela z Dunaja krasno sobarico; kmalu na to je poskrbelo italijansko zunanje ministerstvo, da je došel za lakaja h knezu krasen mladenič iz Benečije.

Vročina v Severni Ameriki. — Iz Newjorka poročajo, da države srednjega zapada in področje peterih velikih jezer grozno trpe vsled vročine. Mrtvih je že do 100 oseb. V senci je vročine nad 32° C, v Čikagu 34. Od povsodi prihajajo poročila, koliko žrtev zahteva solnčarica.

Upadanje prebivalstva v Berlinu. — Navadno čitamo, da mesta rastejo in se prebivalstvo množi; pri Berlinu pa moramo konstatirati upadanje prebivalstva. Do leta 1906. je prebivalstvo rastlo, potem z gospodarskim upadkom pada grozovito število prebivalstva. V oktobru 1913. je bilo slabše nego v letu 1906., ko je bilo v Berlinu 2.073.521 oseb. Koncem januarja letos je bilo v Berlinu prebivalstva 2.081.253, lani 2.097.771; koncem aprila letos 2.061.733, lani pa 2.082.216. Padlo je torej prebivalstvo za 20.483 v enem letu.

V Serajevu otvorijo jeseni deželno gledališče. Otvoritvi bo prisostvoval Bilinski.

Napad v Serajevu. — Na javni ulici se je izvršil v Serajevu napad na voz, v katerem se je peljal poslanec dr. Katičič s svojim upraviteljem. Upravitelj in voznik sta ubita. Katičič je ostal nepoškodovan.

Napad na kinematograf v Sofiji, ki je last Avstrija. — Avstrijec Aladar ima v Sofiji v glavni ulici kinematograf. Ta kinematograf je napadla policija z vojaki vred in ga popolnoma razdejala. Škode je 80.000 frankov. Zgodilo se je to, ker so imeli Avstrijca na sumu, da je grški špijon.

35 oseb ranjenih pri procesiji Sv. Rešnjega Telesa. — Češki dennik poroča iz Tarnova, da se je tam pripetila pri procesiji Sv. R. T. nesreča. S cerkvenim benderom je bila pretrgana žica električne napeljave, žica je padla na občinstvo in ranjenih je bilo 35 oseb.

Jugoslovani v Ohiu. — Glasom poročila cenzuralnega urada v Ohiu v Ameriki je bilo koncem leta 1910. belega prebivalstva 4.654.897 duš, med temi tujcev

1.621.638. Hrvatov in Srbov je tam 11982, Slovencev 21.490.

Hrvaški junak v Ameriki. — J. Šajatović iz Žumberka je močan Hrvat, ki je v Kansasu premagal jednega najboljših atletov. Potem se je dal Šajatović na ulici povoziti od nekega avtomobila, v katerem je sedelo 10 oseb. Šajatoviću se ni zgodilo nič hudega.

Srednješolski dijaki v Dalmaciji dobijo uniforme! — Tako je sklenila šolska oblast na pritisk vlade, ki hoče imeti v Dalmaciji dijake uniformirane, da bodo tako pod večjo kontrolo, ker se je bati, da bi se brez uniforme preveč ogrevali za Srbijo!

Odgovorni urednik in izdajatelj Ivan Kavčič v Gorici.
Tiska: »Goriška Tiskarna« A. Gabršček (odgov. J. Fabčić).
Zalaga: Družba za izdajanje listov »Soča« in »Primorec«.

Mali oglasi.
Najmanjša pristojbina stane 60 vin. Ako je oglas obsejnejši se računa za vsako besedo 3 vin. Najpripravnejše inseriranje za trgovce in obrtnike.
Koliko je manjših trgovcev in obrtnikov v Gorici, katerih na delal (in celo v mestu) nihče ne pozna, ker nikjer ne inserirajo. Škoda ni majhna.

Dvokolo „Styria“ in 1 violino v dobrem stanju — se ceno prodaja. Kje? Pove upravništvo. 170-2

Dosluzen podčastnik več strojepisja, slovensčine, nemščine in hrvaščine išče primerne službe. — Naslov pove upravništvo.

Poziv brezimnemu piscu. Dotičnega, ki mi je dne 14. t. m. pisal iz Gorice brez znamke, najbrže nima denarja, pozivljam da navede svoje ime, če je tako neustrašljiv. — Julian Hrzenjak. 173-1

V najem se odda prostora pripravne za večjo delavnico ali garažo v sredini mesta. Vpeljana je že električna razsvetljava, motor in več strojev. Naslov pove upravništvo »Soča«. 176-2

Prodaja se dobro ohranjen glasovir. — Kje pove upravništvo. 177-2

: **Edina primorska tovarna dvokoles** :

„TRIBUNA“
Gorica, Tržaška ul. 26.
prej pivovarna Gorjup.

Zaloga dvokoles, šivalnih in kmetijskih strojev, gramofonov, orkestrijonov i. t. d.

F. BATJEL — GORICA
Stolna ulica št. 2-4.
Prodaja na obroke. Ceniki franco.

Adolf Urbančič,
mesar

Gorica, ulica sv. Ivana št. 7
priporoča svojo mesnico, v kateri seče meso prve vrste in vse drugo, kar spada v mesarsko stroko. — Mesnica je moderno in higienično opremljena. Na zahtevo strank se :::: pošilja meso na dom. ::::
Zvečer lahko postreže strankam, ako se zglase na dom v isti hiši I. nadstropje.

20. junija
se otvori v Bazovici pri Trstu
semenj
za govedo, prašiče in konje.

Glavna zaloga
Palma podpetnikov
A. Drufovka
Gorica, Raštelj 3.
Zaloga usnja.

C. kr. priv. tovarna mila in sveč **E. HOLZER**
nasl. G. BRATTINA
140 let obstanka

tovarne je najboljšje jamstvo za občinstvo, da so izdelki prvovrstni. Omenjena tvrdka, izdeluje milo in sveče in je ena najstarejših tvrdk v Avstriji, ki je bila 7 krat odlikovana z diplomami in svetinjami. — Da spozna sl. občinstvo vso dobroto kakovosti izdelkov, ki so napravljene iz pristnih maščob in kljub temu se ne boje nikake konkurence, je sklenila tvrdka staviti na razpolago sl. občinstvu vzorce mila, ki se jih lahko vdobi **zastonj** v tovarni v uici Torrente št. 5.

Dober zaslužek
dobe inteligentni in marljivi ljudje brez posebnega truda.
Kje in kako, izvedo, ako upravništvu tega lista naznanijo svoje naslove v zaprtih zavitkih z napisi „Dober zaslužek“.

Staroslavno zdravi-Varaždinske Toplice (Hrvaško).
lišče z žveplom.
Železniška in poštna postaja, telefon, brzojav.
Novo zdravilišče z električno razsvetlavo.
Staroznano radioaktivno zdravišče z žveplom + 58° C. jako priporočljivo proti profinu, revmatizmu, ischias itd.
Zdravljenje z pitno vodo pri boleznih v vratu, grlu, prsih, jetrah, želodcu in črevesnih boleznih.
Elektr. masaža. — Blatne in solne kopeli. — Zdravljenje potom gorkega zraka. — Odprto celo leto. — Moderna oprema. — Novi hoteli. — Krasna okolica. — Vojaška godba.
Prospekte pošilja gratis.
Zdravnik: Dr. J. Lohert.

Anton Breščak
Gorica - Gosposka ul. (G. Carducci) 14, v lastni hiši.
Prva in največja slovenska zaloga in tovarna pohištva na Primorskem.
Zaloga ima vedno nad 50 modernih jedilnih in spalnih sob.
Cene od 300 do 3000 K soba.
Edina slovenska delavnica tapetarij.
Velika izbira slik, stolic kakor tudi železnega pohištva.
Sprejema naročila za opreme vil, hotelov itd.

Kupujte samo dvokolesa „Gerice“ in „Alfena“, ki so najboljši francoski sistem in najtrpežnejše vrste hodisi za navadno rabo ali za dirke.
Šivalni stroji **Original Victoria** so najpraktičnejši za vsako hišo. Isti služijo za v kovrstno šivanje in šikanje (vezenje). Stroj teče brezšumno in je jako trpežen.
Puške, samokrese, slamoreznice in vse v t stroko spadajoče predmete se dobi po tovarniški ceni pri tvrdki

Kerševani & Čuk
GORICA, na Stolnem trgu št. 9. GORICA.